

Wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 1 grudnia 2010 r. sygn. II SA/Rz 820/10

Świadczenie pielęgnacyjne jest jednym z dwóch świadczeń opiekuńczych przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Celem tego świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków ponoszonych przez rodzinę w związku z koniecznością zapewnienia opieki i pielęgnacji niepełnosprawnemu dziecku lub niepełnosprawnej osobie dorosłej w sytuacji, gdy osoba bliska, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, rezygnuje z zatrudnienia lub z innej pracy zarobkowej po to, by sprawować osobistą opiekę nad osobą niepełnosprawną. W art.17 ust.5 w/w ustawy ustawodawca wyłączył możliwość uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego ze względu na sytuację osoby sprawującej opiekę, osoby wymagającej opieki i osoby w rodzinie. Wszystkie przypadki wyłączenia wiążą się z możliwością zorganizowania opieki nad osobą niepełnosprawną w inny sposób i bez angażowania dodatkowych środków publicznych lub obejmują sytuacje, gdy opieka nad osobą niepełnosprawną jest faktycznie wykonywana poza rodziną.

Do pierwszej grupy przypadków należy regulacja objęta art.17 ust.5 pkt 2 lit.a w/w ustawy, zgodnie z którą przesłankę negatywną przyznania świadczenia pielęgnacyjnego stanowi pozostawanie osoby wymagającej opieki w związku małżeńskim. Przepis ten pozostaje kompatybilny z art. 23 k.r. i o. , który statuuje obowiązek wzajemnej pomocy małżonków, z wyżej wskazanym celem ustawy o świadczeniach oraz z wartościami konstytucyjnymi pod warunkiem, że jego zakres obejmuje tylko takie przypadki, gdy istnieje realna możliwość wywiązania się małżonka z obowiązku wzajemnej pomocy. Ta możliwość ewidentnie nie istnieje, gdy każdy z małżonków jest osobą niepełnosprawną, nie zdolną do samodzielnej egzystencji. W związku z powyższym mając na uwadze sformułowane w Konstytucji RP zasady sprawiedliwości społecznej, ochrony i opieki nad rodziną, uwzględniania przez państwo w polityce społecznej dobra rodziny, równości wobec prawa i równego traktowania przez władze publiczne oraz udzielania osobom niepełnosprawnym pomocy w zabezpieczeniu egzystencji uznać należy, iż pozostawanie w związku małżeńskim przez osoby wymagające opieki nie powinno być uważane za przesłankę odmowy prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w przypadku, gdy oboje małżonkowie legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a osobą ubiegającą się o to świadczenie jest ich dziecko.

Źródło: [Orzecznictwo NSA](#)